

בראתי יצר הרע ובראתי

תורה תבלין

A Torah Tavlin Publication
34 Mariner Way Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת נח - Shabbos Parshas Noach

ג' חשוון תשס"ב - October 20, 2001

לכל זמן ועת (Monsey, NY)

הדלקת נרות - 5: 51 שקיעה/יום השבת - 6: 08
זמן קריאת שמע/מ"א - 9: 21 צאת הכוכבים/מעריב - 6: 58
זמן קריאת שמע/גר"א - 9: 57 לשיטת רבינו תם - 7: 20

מדעת עליון

ויהי המבול ארבעים יום על הארץ וירבו המים וישאו את התבה וכו' (ז-יז)
הנה ידוע משאחז"ל שהגשם לא ירד בארץ ישראל ולא היה שם מבול. וא"כ צריך להבין, שמאחר שבא"י לא ירד מבול, למה הטריח הקב"ה את נח לעשות התיבה ולהיות בתוכה שנים עשר חודש, והרי מוטב היה לשולחו לירושלים או לשאר עיר בארץ, כדי להינצל או ע"י אמצעי אחר, שהרי רחמיו של הקב"ה מרובים הם מאד?

אלא י"ל כמש"כ הגמור"ר יעקב כולי זצ"ל בס' מעם לועז, בשם הזהר הק', שהטעם הוא, כי בזמן שיש מיתה בעולם, מוטב לו לאדם להסתגר בביתו ואל יופיע בחוץ, כי מאחר שניתנה רשות למשחית, אינו מבחין בין צדיקים לרשעים. אבל כל זמן שאין האדם מראה פניו כלל, אז המשחית אינו יכול לגרום לו נזק. ממילא לא רצה הקב"ה רק לשולחו לארץ ישראל כי עדיין אפשר ע"י המשחית יראה פניו ויזיקו.

ועוד י"ל כפשוטו, שבאמת כל תפקיד ותכלית בנין התיבה היה מכוון להחזיר את הבריות בתשובה מרשעתם, ולכן נתעסק בה נח ק"כ שנה, אע"פ שהיה יכול לגומרה בזמן מועט. ועוד, כי היה בזה כפרת עונות בשבילו, וזה שאמר הכתוב "עשה לך תבת" - ר"ל, ע"י עשיית התיבה והעמל שנה הכניס בה במשך י"ב חודש, יומם ולילה, לטיפול בחיות ובהמות בלי הפוגה, יהיה בזה ענין של כפרת עונות.

וייקץ נח מיינו וידע ויאמר ארור כנען עבד עבדים יהיה לאחיו וגו' (ט-כה)
איתא במדרש, דכיון שהקב"ה בירך לנח ולבניו כשיצאו מן התיבה, א"כ לא

ויאמרו הבה נבנה לנו עיר ומגדל וראשו בשמים ונעשה לנו שם וכו' (יא-ד)

Chazal tell us that the nagging fear of a possible recurrence of a world-catastrophe, like the מבול - flood, was the main cause for mankind's determination to meet this danger with joint force by building the Tower of Babel and mounting a "heaven-conquering" attack against Hashem. The goal: To "unseat" G-d and erect, in His place, the throne of human might.

However, writes R' Joseph Breuer ZT"L further, that same method that Hashem used to foil the plan of those first tower-builders is what continues to foil man's attacks on G-d, and G-dliness today - individuality and egotism. These traits stand in the way of unity, thus making coordinated efforts impossible. Instead, man has used his vast abilities to pursue war, and to bring himself to the brink of the very destruction which he so fears, through the mindless pursuit of the arms race.

As Jews, we know that the world's existence is threatened less by atom bombs, than it is by an absence of men who are overwhelmed by G-d's wisdom, which is demonstrated in the tiny atom. Our testimony to that wisdom, (part of the wisdom of creation in general) is our observance of Shabbos. This observance demonstrates as well, our knowledge that the existence or destruction of the world is in Hashem's hands alone.

R' N. Wineberg Shlit"a would say:

"Before you criticize someone, you should walk a mile in their shoes. That way, when you criticize them, you're a mile away - and you have their shoes!"

A wise person once said:

"I try to do little things in a big way so that when big things happen, I can handle them in a little way!"

R' Dov Ber of Mezeritch ZT"L (Maggid of Mezeritch) would say:

"It says, 'Truth springs forth from the ground', but it still remains at a low height and in order to pick it up, one must stoop down. One must be willing to humble himself to pick up the truth!"

that spewed forth from the inner core of the earth, by the great flood in the times of Noach, that destroyed the sinful population." (סנהדרין קח:)

The *chasid* looked uncomprehendingly at the *rebbe*. "I'll explain," said R' Dovid'l. "If a person were to learn the entire story of Noach and the flood, he might conclude that *Hashem* was unduly severe and unjust in meting out so terrible a punishment to an entire civilization. After all, if *thievery*, was their most serious transgression, like *chazal* tell us, that shouldn't warrant their total extermination, should it? Therefore, *Hashem* allowed these few hot springs to remain in the world, so that anyone who observes the levity with which people behave here, will understand that *Hashem* was truly just and correct in His judgement!"

אלה תולדות נח נח איש צדיק תמים היה בדורותיו וכו' (ו-ט)

Rashi comments, "Some sages interpret these words as praise for Noach Yet some sages interpret these words as being derogatory" If it is possible to understand that the *Torah* is praising Noach, why must we even mention the negative interpretation?

R' Yisroel of Ruzhin ZT"L says that the purpose of a *tzaddik* in this world is to instill and encourage *Emunas Hashem* - faith in G-d, in the people of his generation. Noach was a man of limited faith, therefore he didn't endeavor to instill faith in the people of his generation. Avrohom Avinu, on the other hand, made it his life's work to bring belief in *Hashem* to as many people as possible, as it says, "And Avrohom caused others to believe in Hashem." *Chazal* needed to learn the interpretation which is derogatory to Noach to extract an important lesson: Since Noach was a righteous person himself, he shined in his generation even though he didn't try to teach them *emunah*. Were he from the generation of Avrohom, a generation willing to hear about *Hashem*, and to grow in their belief, he would not be considered a *tzaddik*. Since he wasn't working to instill *emunah* in the generation, he was not fulfilling the role of a teacher.

Every generation requires its teachers, mentors and *tzaddikim*. Every individual needs his personal *Rebbe* to provide spiritual guidance. How is it possible to know who are the proper teachers, leading students on a true path, and who is misleading them or only building an empire for himself? If the teacher is promoting *emunah* and guiding and inspiring students to develop a firmer belief and trust in *Hashem*, it is a confirmation that the *tzaddik*/teacher is indeed genuine.

היה לו לנח רשות לקללו אע"פ שהוא רשע, לפי שחם נתברך ע"י הקב"ה עצמו והיה בכלל הברכה של השי"ת. אמנם יש לשאול לפי"ז, שהרי בניו של חם היו ארבעה, כפי שתראו בגמ' (יבמות), ואם כן למה דוקא כנען בן חם נתקלל יותר משאר בניו של חם?

אלא תירץ הגמ"ר שמואל יפה אשכנזי זצ"ל, בס' יפה תואר, שבאמת כנען היה הראשון שראה את נח סבו מגולה, והוא אשר סיפר לחם אביו מה שהוא ראה. ומפני שהוא גרם לכל הצרה, משי"ה היה ראוי להתקלל. ובזה תבינו מה שנאמר, "וירא חם אבי כנען את ערות אביו" - שהרי חם היה אביהם של ארבעה בנים, ולמה נאמר דוקא "חם אבי כנען"? אלא היינו הרמז שיש כאן שכנען באמת היה הגורם לכל הצרה הזאת שעשה לנח. והנה הדין הוא (טור א"ח סי' ע"ה) שאסור לקרוא ק"ש ולהתפלל אלא במקום נקי מאד, ולא בפני שום ערוה. ולכן, אם מחתלים תינוק אפי' הוא בן יומן, אסור להתפלל נגדו עד שמכסים אותו. ואפי' בפני גוי ערום, שנא', "וירא חם אבי כנען את ערות אביו" - מכאן לומדים שבפרט זה דינו כישראל.

ביום הזה נבקעו כל מעינות תהום וארובות השמים נפתחו וגו' (ז-יא)

The city of Carlesbad, Germany, was renowned in the olden days for its spas and hot springs which attracted many vacationers, who sought the comfort and healing powers of the myriad springs. The story is told, that the famous *rebbe*, R' Dovid'l of Dinov ZT"L, once visited the city and its famous hot springs spa. However, after a short while in the city, R' Dovid'l was absolutely shocked to discover that many people who came from near and far, people who lived modest and spiritual lives back at home and were known for their righteousness and good deeds in their home-towns, had thrown off all of their restraints and good judgement, and engaged themselves in improper levity at the spa. He just couldn't believe what he saw from up-standing members of numerous Jewish communities. To R' Dovid'l, this indicated that their righteous and proper behavior that kept them in line at home was entirely due to social pressure and scrutiny that was to come upon them if they acted improperly. However, here in a vacation resort, away from the *Ba'alei Batim*, in the absence of such control, they were actually morally defective at their core.

R' Dovid'l was visibly upset at what he beheld. One of his *chassidim* accompanying the *rebbe*, asked him what was bothering him. "Now, I truly understand," replied R' Dovid'l with a sigh, "what the *gemara* meant that the hot springs found in this world, are the residue of the boiling waters